

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1543/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114210000
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6114210000.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, v konaní zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, proti odporkyni R. V., narodenej XX. XX. XXXX, bytom XXX XX F. F., V. X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom 811 02 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, zastúpeného splnomocneným advokátom JUDr. Patrikom Podhorským, Advokátska kancelária 811 01 Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 669,50 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/143/2014 - 30 zo dňa 25. septembra 2014, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a vstup vedľajšieho účastníka na strane odporkyne : Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom 811 02 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, do konania.
Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 35,98 € spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 13. 12. 2009 až do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Zmluvu o revolvingovom úvere uzavretú medzi účastníkmi konania dňa 23. 05. 2008 č. 820008614 posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka, s odkazom na ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ako aj podľa ust. § 369 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka. Zároveň zmluvu považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Existenciu náležitostí zmluvy posudzoval podľa § 4 ods. 2 tohto zákona, následky neexistencie týchto náležitostí podľa § 4 ods. 3 uvedeného zákona. Podmienky uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere posudzoval podľa ust. § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka a bezdôvodné obohatenie podľa ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Okresný súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že odporkyňa dňa 21. 05. 2008 podpísala a vyplnila body 1. až 5. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere ako jednostranného právneho úkonu, ktorý súd považoval za návrh na uzavretie zmluvy. Zástupca navrhovateľa dňa 23. 05. 2008 podpísal a vyplnil bod 6. predmetnej žiadosti (údaje o schválenom revolvingovom úvere) a vystavil oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré malo byť prijatím návrhu, a teda, uzavretím zmluvy. Návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (žiadosť - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi) nie sú totožné, líšia sa v údajoch o RPMN, ročnej úrokovej sadzbe úveru a ročnej úrokovej sadzbe revolvingu. Vzhľadom na uvedené nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany navrhovateľa, ale o novom návrhu, ktorý by mala odporkyňa písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 OZ). V konaní však nebolo preukázané, že by odporkyňa následne urobila ďalší písomný úkon, z ktorého by vyplynulo, že by takýto nový návrh navrhovateľa prijala. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nie je preukázaná existencia dvoch platných vzájomných a

obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov o výške úrokovej sadzby a RPMN, a teda, v dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je táto neplatná (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., § 40 ods. 1 OZ). Keďže účastníci neuzavreli platnú písomnú zmluvu, sú povinní si vydať to, čo si navzájom plnili titulom bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu (§ 457 OZ, § 451 ods. 2 OZ). Z karty klienta (č. I. 11) mal súd preukázané, že odporkyni bola celkovo vyplatená čiastka 995,82 €, z ktorej splatila sumu 959,84 €, preto je titulom bezdôvodného obohatenia povinná vrátiť navrhovateľovi ešte sumu 35,98 €, ktorú súd navrhovateľovi priznal a vo zvyšnej časti uplatnenej istiny súd návrh ako nedôvodný zamietol. Okresný súd zároveň v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že aj v prípade dodržania písomnej formy zmluvy by považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko ani žiadosť, a ani oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi neobsahuje náležitosť zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. (výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), ani údaj v zmysle § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z. z. (priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2), v dôsledku čoho sa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z..

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.. Mal za to, že odporkyňa mala v konaní neúspech v pomerne nepatrných častiach, avšak náhradu trov konania jej nepriznal, nakoľko si odporkyňa ich náhradu neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.), odvolanie navrhovateľ. Namietal nezákonnosť tvrdení súdu o tom, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23. 05. 2008 neobsahuje predpísané náležitosti, a že nedošlo k akceptácii návrhu zmluvy. Tvrdil, že údaj o RPMN nikdy nie je a objektívne ani nemôže byť výsledkom dohody zmluvných strán. Vstupné hodnoty počítané podľa vzorca pre určenie RPMN nie je možné deklarovať pre prípad poskytnutia revolvingu. Nie je možné, teda, hovoriť o tom, že nebol prijatý návrh na uzavretie zmluvy. Pri podaní žiadosti o úver údaj o dátume vyplatenia úveru nie je známym. Známym sa stane až pri schválení úveru. Z toho dôvodu sa údaj RPMN môže odchyľovať. To však nie je zmenou návrhu. Napokon, žiadateľ o úver nenavrhuje žiaden konkrétny dátum, kedy má byť úver vyplatený. Časové vyjadrenie celkových nákladov v podobe nižšej RPMN ako je uvedená v návrhu, nie je takou zmenou, výhradou, či doplnením, ktoré by spĺňalo predpoklady pre aplikáciu § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súdom tvrdené chýbajúce náležitosti zmluva o revolvingovom úvere obsahuje, čo je možné zistiť pri bežnom oboznámení sa s obsahom zmluvy. Zmluva obsahuje určenie počtu splátok, dátum jej splatnosti v mesiaci, údaj o dátume splatnosti prvej splátky, poslednej splátky, vyplýva aj z oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Zmluva obsahuje stanovenie počtu splátok, ich výšku a termíny splatnosti. Nesúhlasil ani so záverom okresného súdu, že úver by mal byť bezúročným a bez poplatkov, pretože pre takýto záver nie sú splnené zákonné predpoklady definované v § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Pre aplikáciu uvedeného ustanovenia, t. j. pre vyvodenie dôsledkov podľa neho, sa podľa zákonodarcu vyžaduje absencia všetkých tam uvedených náležitostí, použitie spojky „a“ v uvedenom ustanovení tomu jednoznačne nasvedčuje. Rozsudok okresného súdu žiadal v napadnutom výroku zmeniť a návrhu vyhovieť. Zároveň si uplatnil aj právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré zároveň aj vyčíslil.

V odvolacom konaní podaním, ktoré došlo okresnému súdu dňa 22. 10. 2014, vstúpil do konania vedľajší účastník na strane odporkyne : Všeobecná ochrana práv spotrebiteľa, občianske združenie. Navrhovateľ podaním zo dňa 03. 12. 2014 namietal vstup tohto občianskeho združenia do konania. Uviedol, že jeho vstup do konania považuje za zneužívanie § 93 ods. 2 až 4 O. s. p., motivovaný snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Uviedol, že okrem označenia účastníkov konania a výšky žalovanej sumy vedľajší účastník nedisponuje žiadnymi znalosťami o prejednávanej veci. Jeho činnosť spočíva len vo formulárových oznámeniach o vstupe do konania. Žiadal, aby okresný súd nepripustil jeho vstup ako vedľajšieho účastníka do konania.

Vzhľadom na námietku vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý vstúpil do konania až v odvolacom konaní, odvolací súd najskôr rozhodoval o pripustení vedľajšieho účastníka do konania.

Podľa § 93 ods. 1 O. s. p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov, vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (napr. zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). V takomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ust. § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Podľa ust. § 93 ods. 3 O. s. p. v znení do 31. 12. 2014 (vedľajší účastník) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa právnej úpravy účinnej v okamihu vstupu vedľajšieho účastníka do konania účinky vstupu do konania nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu. Výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nebol potrebný. Zo spisu nevyplýva, že by odporkyňa výslovne vyhlásila, že si vstup vedľajšieho účastníka do konania na svoju stranu neželá. Pokiaľ v prejednávanej veci vedľajší účastník doručil oznámenie o svojom vstupe do konania na strane odporkyne ešte v roku 2014, odporkyňa výslovne nevyjadrila svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania na svojej strane, návrh navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania nemôže byť účinný. Nie je možné ani prihliadnuť na argumentáciu navrhovateľa o účelovosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Podľa ust. § 93 ods. 3, vety druhej, O. s. p. v znení zák. č. 353/2014 Z. z. účinnej od 01. 01. 2015 ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu (10b). Súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada.

Podaním, ktoré došlo Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 08. 01. 2015, oznámil vstup do konania vedľajší účastník na strane odporkyne, a to Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z., so sídlom 974 01 Banská Bystrica, Janka Kráľa 7. Uviedol, že vstup do konania omylom doručil na Okresný súd Košice 1 v decembri 2014, s ktorým sa mal predmetný súd vysporiadať po otvorení zásielky tak, že ho mal postúpiť miestne príslušnému súdu, a preto má za to, že „lehota je zachovaná“.

Odvolací súd na oznámenie Združenia spotrebiteľov Slovenska, o. z. neprihliadol vzhľadom k tej skutočnosti, že Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z., nepreukázalo, že do konania vstúpilo ešte v decembri 2014, túto skutočnosť nepreukazuje ani fotokópia podacieho lístka, ktorý bol adresovaný Okresnému súdu Košice 1 a ani fotokópia podacieho lístka z uvedeného dňa, v ktorom je ako adresát uvedený Okresný súd Banská Bystrica. Podanie adresované Okresnému súdu Banská Bystrica bolo doručené Okresnému súdu Banská Bystrica až dňa 08. 01. 2015. V zmysle ust. § 93 ods. 3 O. s. p. účinného od 01. 01. 2015, teda, odvolací súd na vstup uvedeného vedľajšieho účastníka do konania neprihliadol.

Pokiaľ ide o vec samú, pri rozhodovaní odvolací súd vychádzal z tej skutočnosti, že právny vzťah medzi účastníkmi konania okresný súd považoval za vzťah založený zmluvou o úvere, ktorú okresný súd posúdil ako vzťah, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa čl. 2 bod 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách uzavretých na diaľku sa Občiansky zákonník v § 52 ods. 2 na konci zmenil a doplnil tak, že sa pripojila veta v tomto znení: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Uvedené ustanovenie síce nadobudlo účinnosť až od 01. 04. 2015, pričom okresný súd rozsudkom rozhodol dňa 25. 09. 2015, ale zákon č. 102/2014 Z. z. neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia, preto uvedené ustanovenie

sa musí aplikovať na všetky vzťahy, teda, aj na tie zmluvné vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

V dôsledku zmeny právneho predpisu po rozhodnutí okresného súdu, teda, účastníkom bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože účastníci sa nemali možnosť vyjadriť k právnemu posúdeniu veci platnému v čase rozhodovania odvolacieho súdu, resp., mohli by sa vyjadriť k takémuto právnemu posúdeniu až v odvolacom konaní. Z uvedeného dôvodu krajský súd v napadnutých výrokoch rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, pričom k záverom, ku ktorým okresný súd dospel v napadnutom rozsudku uvádza, nasledovné :

Pokiaľ okresný súd mal za to, že nedošlo v písomnej forme k uzavretiu zmluvy medzi účastníkmi konania vzhľadom k tomu, že návrh na uzavretie zmluvy (oferta) a prijatie návrhu (akceptácia), nie sú totožné vzhľadom k tomu, že sa líšia v údajoch o RPNM, ročnej úrokovej sadzbe úveru a ročnej úrokovej sadzbe revolvingu, nie je možné s takýmto právnym záverom sa stotožniť, pokiaľ zmluva o revolvingu je v jej ostatných častiach oddeliteľná od zmluvy v časti týkajúcej sa dohody o RPNM, ročnej úrokovej sadzby úveru a ročnej úrokovej sadzbe revolvingu. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah môže fungovať nečítajú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplätný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPNM určí ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa, a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPNM. Preto zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. aj výslovne počíta s nemožnosťou určenia RPNM (viď § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., ako aj rozsudok Krajského súdu Prešov z 27. 01. 2011 sp. zn. 6Co 95/2010).

Úlohou okresného súdu bude v ďalšom konaní posúdiť právne vzťahy medzi účastníkmi konania prednostne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a o návrhu znovu rozhodnúť.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 35,98 € s príslušenstvom a súdom určenej lehote odvolaním napadnutý nebol, preto v tomto výroku je rozsudok okresného súdu nedotknutý.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.